

2024-05-20

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Dnr: KFKS-2024-00425

Yttrande - Nya regler om cybersäkerhet (2024:18)

Yttrande över delbetänkande till försvarsdepartementet avseende utredningen om genomförande av NIS2- och CER-direktiven

Nacka kommun välkomnar en mer enhetlig reglering för hela den offentliga förvaltningen vad gäller de mest grundläggande hygienfaktorerna inom informationssäkerhetsarbetet. I vissa fall bedöms dock utredningens förslag tyvärr komma att innebära dubbelarbete och ett ineffektivt nyttjande av såväl kommunernas som statens resurser. Kommunernas perspektiv har inte beaktats tillräckligt och vissa förslag kommer att aktivt försvåra för dem att tillvarata sina rättigheter och uppfylla sina förpliktelser.

Av betänkandet framgår att det fortsättningsvis ska vara olika tillsynsmyndigheter för de olika sektorerna som omfattas av NIS2. Nacka kommun bedömer att det i utredningen inte tas höjd för kommunernas spridda och omfattande verksamhetsområde. Detta medför att kommunen som helhet kommer få flera olika tillsynsmyndigheter som formar föreskrifter och bedriver tillsyn inom samma område för att säkerställa att regelverket följs. Även om syftet med de olika tillsynsmyndigheterna är att dessa ska säkerställa att de unika riskerna inom respektive sektor bedöms finns risk att detta inte blir resurseffektivt för vare sig tillsynsmyndigheterna eller kommunerna. Nacka kommun efterlyser därför en mer samordnad hantering av föreskrifter och tillsyn som träffar just kommuner, i de delar som gäller grundläggande processer i lagkraven. Som utredningen framhåller ska förslagen utformas så att regelbördan och administrationen minimeras för berörda verksamhetsutövare. Ur det kommunala perspektivet vore det att föredra ett en samordnande myndighet får föreskriva om de grundläggande och gemensamma cybersäkerhetsprocesser som gäller lika för alla. Det bör stärka intentionen att undanröja en ojämn och fragmenterad implementering av cybersäkerhet nationellt och bespara ett flertal föreskrivande myndigheter och tillsynsmyndigheter resurser att inte behöva uttrycka samma krav i sina respektive föreskrifter. Nacka kommun anser därför att föreskrifträtten hos de olika sektorsmyndigheterna bör fokuseras på att uttrycka just de unika särdragen som finns inom varje sektor i kompletterande föreskrifter.

I utredningen anges att kostnaderna för offentliga verksamhetsutövare (däribland kommuner) ska finansieras inom befintlig budgetram. Sammantaget bedömer

utredningen att förslagen medför kostnader för offentliga verksamhetsutövare, men övergripande för hela offentliga sektorn även besparingar. Nacka kommun håller med om att det är nödvändigt att öka motståndskraften och robustheten vad gäller samhällsviktiga tjänster. Det är däremot inte likställt med att besparingar kommer att erhållas. För att skapa förutsättningar för hanteringen behöver verksamheterna säkerställa en ändamålsenligt, effektiv och verksamhetsövergripande incidenthanteringsprocess och många verksamheter behöver även investera i systemstöd. Det innebär således att de ökade kraven leder till både mer arbete, behov av ökade personella resurser och fler investeringar, särskilt för offentliga verksamhetsutövare som idag bara i enstaka fall omfattas av gällande NIS-lag (däribland kommuner). Det ska särskilt noteras att den utökade rapporteringsskyldigheteter särskilt beräknas bli kostnadsdrivande. Därtill kommer även behov av ökade resurser vid upphandlingar av nätverks- och informationssystem för att säkerställa korrekt kravställning i enlighet med den föreslagna cybersäkerhetslagen. Det kan konstateras att utredningen inte innehåller en genomarbetad konsekvensanalys vad gäller de ekonomiska aspekterna. Nacka kommun bedömer att utredningen brister i detta hänseende. Bristen får även till följd att det är svårt att säkerställa att finansieringsprincipen upprätthålls.

Nacka kommun bedömer att det är viktigt att klargöra om kommunala bolag omfattas av sektorn offentlig förvaltning eller inte. Det behövs inte minst eftersom kommuner kategoriseras som väsentliga verksamhetsutövare och därmed träffas av högre krav. I delbetänkandets förslag framgår det att kommuner omfattas i sin helhet. Det förtydligas även att det inte enbart är den sektorsspecifika tjänsten som omfattas, utan hela den verksamhet där tjänsten ingår. Innebörden är att den som bedriver verksamhet inom någon av sektorerna, som utgångspunkt omfattas av kraven i cybersäkerhetsregleringen. Det bedöms vara i linje med direktivets och lagens intentioner om att uppnå en högre gemensam cybersäkerhet för samhällsviktig verksamhet inom hela unionen. Utredningen konstaterar dock att i de fall verksamheten bedrivs genom kommunala bolag är det inte kommunen som är verksamhetsutövare. Det innebär att de kommunala bolagen inte ingår i det som avses med ”hela kommunen” eller i den nya sektorn ”offentlig förvaltning”. Nacka kommun instämmer i detta. De kommunala bolagen omfattas bara av kraven om de träffas av någon av de specifikt utpekade sektorerna.

XX
Ordförande
XX-nämnden

XX
xx direktör
XX-nämnden